

Van:
TaskForce Next Generation Networks
Dhr. Dr. F. Crone (vz.)
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden

Aan:
de Minister van Economische Zaken
Mevr. M.J.A. van der Hoeven
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

Leeuwarden, 15 maart 2010

Betreft: Breed aan het net, gemeenten aan zet!

Geachte mevrouw Van der Hoeven ,

We vonden het niet alleen een eer, maar ook nog eens erg leuk om in december gevraagd te worden voor de Task Force Next Generation Networks (NGN) en ons te buigen over de volgende generatie breedbandige infrastructures in Nederland, de zogeheten Next Generation Networks. Wij spreken overigens liever over 'supersnel breedband', om het niet moeilijker te maken dan het is. De exacte opdrachtformulering is opgenomen in de bijlage. Ik spreek hierbij namens alle leden van de Task Force, die ieder op persoonlijke titel zijn gevraagd. Het team was divers, de leden vonden elkaar over en weer aan en versterkten elkaar. Het bestond uit de volgende personen:

de heer drs. F.J.M Crone, te Leeuwarden, tevens voorzitter
de heer drs. J.W.M.M.J Hessels, te Montfort
de heer drs. G.P. Huffnagel, te Den Haag
mevrouw mr. dr. A.E.H. Huygen, te Leiden
de heer ir. A.V.M. Pouw, te Amsterdam
de heer ir. N.W.P. Rauwenhoff, te Bussum.

Tijdens ons werk voor de Task Force, waarbij met een groot aantal partijen is gesproken, ontstond een inspirerende sfeer. Die willen we graag overdragen aan alle gemeenten, provincies en woningcorporaties in Nederland. Zij zijn immers aan zet om de realisatie én het gebruik van een supersnelle breedbandige infrastructuur voor heel Nederland verder aan te jagen. Sterker nog: zonder hun inzet komt het niet, of niet snel genoeg, voor elkaar.

Nederland zit in de breedband-kopgroep en mag daar trots op zijn. Vele landen zitten ons echter op de hielen. En, bovenal, de vraag naar breedbanddiensten zal de komende jaren groeien met 30% tot 40% per jaar. Burgers kiezen steeds vaker voor Triple Play (telefonie, internet en TV via breedband), maar er zijn ook nieuwe diensten op komst in sectoren als de zorg (zorg op afstand, teleconsultatie, telemedicine), beveiliging (cameratoezicht, persoonsbeveiliging), onderwijs (digitale schoolborden, digitale boeken), energiebeheer en – besparing (smart grids), filebestrijding (betalen voor mobiliteit, thuiswerken) en gaming (zowel voor entertainment als voor serieuze toepassingen als trainings- en opleidingsformat).

Al deze nieuwe diensten bieden enorme kansen voor de Nederlandse economie en de maatschappij als de duurzaamheid van beiden. Zowel voor de gebruikers (consumenten en bedrijven), als voor de producenten die de motor zijn achter deze innovaties. Het gebruik van nieuwe diensten leidt in veel bedrijfstakken tot een hogere productiviteit, waardoor deze sectoren hun concurrentiepositie kunnen verbeteren. De OECD becijferde onlangs dat deze productiviteitsstijging op zichzelf al groot genoeg is om de uitrol van supersnel breedband te rechtvaardigen.

De TaskForce heeft zich gebogen over de vraag welke rol gemeenten, provincies en woningcorporaties hier kunnen spelen. Ze kunnen belemmeringen wegnemen bij de uitrol van netwerken, ze kunnen de vraag bundelen en de uitrol van breedbanddiensten én het gebruik daarvan op verschillende manieren bevorderen, waardoor de uitrol wordt versneld. Leidend daarbij voor de TaskForce is dat Nederland de mogelijkheden van internet en ICT optimaal benut voor economische groei, duurzaamheid en de oplossing van maatschappelijke problemen, met minimale risico's of overlast voor inwoners en bedrijfsleven, en zonder digitale kloven of 'witte vlekken' op de digitale landkaart. Nederland zit in de breedband-kopgroep en kan daarin blijven door nu te versnellen.

De opgestelde menukaart is kort, bondig en handzaam. Geschreven met als doel om bestuurders van gemeenten, provincies en woningcorporaties een aantal keuzemogelijkheden te bieden, met concrete suggesties om meteen in de nieuwe collegeprogramma's afspraken vast te leggen over supersnel breedband. De kaart bevat ook adviezen voor provincies en woningcorporaties. Daarbij komt, naast de mogelijkheden voor een essentiële faciliterende en ondersteunende rol, ook de eventuele financiering van de uitrol van supersnel breedband aan de orde. Nadrukkelijk is dat een zaak van marktpartijen, die daarbij echter ondersteund kunnen worden door decentrale overheden. Uiteraard geven wij daarbij de grenzen van de huidige wetgeving aan. In overweging geven wij u, zodra en indien de Crisis- en Herstelwet van kracht wordt, het nieuwe wettelijk kader aan gemeenten duidelijk te maken.

Wij willen u graag aanbevelen om de menukaart te verspreiden onder de gesprekspartners, provincies, woningcorporaties en met name gemeenten, zodat zij supersnel breedband kunnen agenderen in hun gemeentelijke beleid, zo vlak na de gemeentelijke verkiezingen: supersnel breedband, supersnel geagendeerd. Om de menukaart een vruchtbaar vervolg te laten krijgen, adviseren wij verder dat het Ministerie van Economische Zaken het vervolgproces ondersteunt door een platformfunctie te creëren, waar overheden elkaar kunnen ontmoeten

TASKFORCE NEXT GENERATION NETWORKS

rond het thema supersnel internet en breedbanddiensten, bij voorbeeld tijdens netwerk- en studiedagen en best practice presentaties, opdat zij er daadwerkelijk mee aan de slag gaan.

Daarnaast adviseren wij EZ om - zo mogelijk in samenwerking met OPTA - nader te onderzoeken in hoeverre openheid op *laag 2* of *QoS*-verplichtingen voor *laag 3* kunnen bijdragen aan het wegnemen van belemmeringen voor de ontwikkeling van breedbandige diensten.

Verder kan het Ministerie een uitstekende rol spelen bij het creëren van draagvlak bij de diverse partijen, waaronder infrastructuurpartijen, financiële instellingen, verenigingen zoals VNG, IPO en AEDES en andere belanghebbenden voor uitvoering van de mogelijkheden in de menukaart. Belangrijk daarbij is dat er een visie wordt uitgedragen waarbij het zo spoedig mogelijk verkrijgen van supersnel breedband in geheel Nederland als prioriteit wordt gesteld.

Wij bevelen ten slotte aan dat het ministerie van Economische Zaken een breedbandmonitor opzet, waarbij nauwkeurig in kaart wordt gebracht welke aansluitingen waar beschikbaar zijn, en waar de groei zit. Waarbij niet alleen aandacht wordt geschonken aan de snelheid van verbindingen, maar ook aan aspecten als de kwaliteit en interoperabiliteit én aan de toegankelijkheid van de netwerken voor aanbieders van breedbandige diensten. De breedbandmonitor moet enerzijds een stimulerende functie hebben voor gemeenten en andere partijen die nog niet of niet voldoende geactiveerd zijn, doordat men zich kan meten met andere gemeenten. Anderzijds wordt een helder beeld geven over marktontwikkelingen (en mogelijk marktfalen) waar het gaat om de realisatie van breedbandige infrastructuur.

Dan rest mij slechts u te bedanken voor uw vertrouwen in het advies van deze Task Force en u bij deze aan te bieden dat wij als Task Force, alsook op individueel niveau, graag een bijdrage leveren aan de vervolgstappen die genomen gaan worden, gericht op een positief resultaat voor breedband in Nederland.

Hoogachtend,

Ferd Crone
Voorzitter

ECONOMIE 7

Vollidurmt 2-12-09

INTERVIEW FERD CRONE

'Laat koeien bijdragen aan de gasrotonde'

AMSTERDAM In de prehistorie waren het de koeien zelf die de hutten van de mensen warm hielden, in de toekomst moet hun mest dat gaan doen. In de provincie Friesland staat een project op stapel waarbij de koemestdampen in het nationale gasnet worden gestopt, en vervolgens in heel Nederland worden verstoekt.

Alleen: daar is geen geschikte subsidieregeling voor, zegt Ferd Crone. De voormalige energiewoord-

voerder van de PvdA is nu als burgemeester van Leeuwarden een van de trekkers van het project, dat vandaag in de Tweede Kamer aan de orde komt.

Ferd Crone

Foto ANP

Hoe werkt het?

'We hebben straks een leiding van 30 kilometer van Dokkum naar Leeuwarden, waarin vijftien tot twintig boeren hun biogas kwijt kunnen. Aan het einde van de pijp staat een installatie, die het gas op druk brengt en in het gasnet stopt.

'Zo dragen koeien bij aan de gasrotonde. Biogas of aardgas, het is allemaal methaan.'

Hoe vangen de boeren het gas op?

'Als je de mest in een silo opslaat en het is warm genoeg, ontstaat het gas vanzelf. Boeren in Afrika doen hetzelfde: die leggen wat mest op een hoopje in een emmer, doen er een deksel op en dan hebben ze 's avonds gas om op te koken.'

Boeren maken toch al energie van vergiste koemest?

'Ja, maar nu stoppen ze het gas in een gasturbine op hun erf, die er stroom van maakt. Zo gaat veel warmte verloren. En het onderhoud kost veel tijd en geld. Zo stroom opwekken staat ver van de boerentraditie. In ons project wordt het gas als gas gebruikt. De boeren produceren het, de netbeheerders en Gasunie vervoeren het, Essent verkoopt het.'

Wat is het probleem?

'Alleen individuele leveranciers van biogas komen voor SDE-subsidie in aanmerking. Straks hebben we zes boeren die ingeloot worden, en negen boeren niet. Wij willen als collectief meedingen naar de subsidie.'

Waarom stoppen de boeren het gas niet zelf in het net?

'Dan heb je op elk erf een installatie nodig om het gas op druk te brengen. Dat willen we niet. Door schaalvergroting wordt het gas goedkoper: je krijgt met dit biogas de meeste energie voor je subsidie-euro.'

Hoeveel?

'Deze vijftien boeren kunnen 35 duizend huishoudens van gas voorzien. In Groningen staan meer projecten gepland. Je kunt de gasbehoefte van honderdduizenden dekken. Wat uit onze koeien komt, hoeven we niet uit Rusland te halen.'

Michael Persson